

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

Autoritate publică autonomă

București, ROMÂNIA

Bd. Libertății nr.14, sector 5, cod 050706

Fax: (004)021-305.53.54 Tel./fax: (004)021-305.53.56

www.cna.ro

TelVerde : 0.800.888.555 e-mail : cna@cna.ro

Decizia nr. 134 din 11.02.2016

privind somarea S.C. PRO TV S.R.L.

București, Bd. Pache Protopopescu nr. 105, parter, camera 101, sector 2

CUI: 2835636

Tel: 0318250315 Fax: 0318250413

- pentru postul de televiziune PRO TV

București, Bd. Pache Protopopescu nr. 109, sector 2

Întrunit în ședință publică în ziua de 11 februarie 2016, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul de monitorizare referitor la emisiunile de știri difuzate în perioada 05-11.10.2015, în intervalul orar 06:00 – 24:00, de posturile de televiziune Antena 1, Kanal D, Prima TV, PRO TV, TVR 1 (posturi generaliste), Antena 3, B1 TV, Digi 24, Realitatea TV, România TV (posturi de știri). Monitorizarea a avut ca temă analiza modului în care au fost prezentate de către radiodifuzori știrile despre evenimentele violente.

Postul de televiziune PRO TV aparține radiodifuzorului S.C. PRO TV S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 02.6/19.12.1995 eliberată la 05.05.2015 și decizia de autorizare nr. 163.1-6/26.04.2005 eliberată la 05.05.2015).

În urma analizării raportului de monitorizare și vizionării unor înregistrări, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. PRO TV S.R.L. a încălcat prevederile art. 29 alin. (2) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit dispozițiilor invocate, înainte de difuzarea unor imagini șocante, a unor scene de violență sau cu impact emoțional negativ care pot impresiona în mod neplăcut telespectatorii, aceștia vor fi avertizați verbal „Atenție! Imagini care pot afecta emoțional telespectatorii.”, mențiune ce va fi afișată static și lizibil; radiodifuzorii nu pot prezenta scene de violență în mod repetat în cadrul aceleiași producții audiovizuale.

În fapt, în cadrul emisiunilor informative din perioada 05-11 octombrie 2015, postul PRO TV a difuzat în mod repetat știri cu conținut violent, iar publicul nu a fost avertizat cu privire la impactul emoțional al imaginilor ce urmau a fi prezentate, astfel cum prevede art. 29 din Codul audiovizualului.

Redăm din raportul de monitorizare:

1. Știre despre un motociclist care a intrat într-o cireadă de vaci

(protv-768 rep. 19.40-20.29) Titlu știre: *A INTRAT CU MOTOCICLETA ÎN VACI.*

Știrea difuzată în data de 05.10.2015, ora 17:00 și reluată de 3 ori în jurnalele informative de la orele 19:00, 23:45 și 07:00 a zilei următoare.

În știre s-a prezentat faptul că un motociclist a intrat într-o cireadă de vaci care în acel moment traversa șoseaua. Impactul a dus la rănirea motociclistului și decesul unei vaci.

A fost difuzată o înregistrare filmată cu o cameră de supraveghere ce surprinde momentul în care un motociclist a intrat în plin într-o cireadă de vaci ce traversa o șosea. Imaginile ce surprind momentul impactului nu au fost blurate și au fost difuzate în mod repetat (de aproximativ 4 ori).

Pe ecran nu s-a titrat vreo atenționare privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor, doar prezentatoarea a făcut o mențiune verbală cu privire la aceste aspecte.

2. Știre despre decizia judecătorească de executare silită a Ministerului Sănătății în cazul copiilor arși la Maternitatea Giulești.

(protv-787 rep.59.00-60.00 și protv-788 rep.00.00-02.56) Titlu știre: *MINISTERUL SĂNĂTĂȚII EXECUTAT SILIT.*

Știrea a fost difuzată în data de 06.10.2015, la ora 13:00, precum și în cadrul jurnalelor informative de la orele 17:00, 19:00, 23:30 ale zilei respective și ora 07:00, ziua următoare.

În știre s-a prezentat faptul că Ministerul Sănătății a fost executat silit pentru a plăti daune de 4 milioane de euro familiilor copiilor morți în incendiul de la Maternitatea Giulești.

Pe parcursul relatărilor corespondentului Pro TV, pe ecranul splitat au rulat imagini în buclă din timpul operațiunilor de salvare a bebelușilor arși la Maternitatea Giulești. **Imaginile nu au avut mențiunea: Arhivă.** Sunt prezentate cadre cu trupurile copiilor, transportate pe targă de echipele de salvare (trupurile sunt acoperite cu folii) și o persoană adultă transportată pe o targă.

Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă și verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor și au fost difuzate în mod repetat (de aproximativ 6 ori).

În cadrul edițiilor informative de la orele 19.00, 23:30 și ora 07:00 a grupajului informativ al zilei următoare, știrea a avut titlul: (protv-794 rep. 00.50-03.05) *DREPTATE PENTRU COPIII ARȘI*. În afară de imaginile ce prezentau echipele de salvare transportând victimele pe targă, au fost prezentate în prim-plan și chipurile unor mame plângând. Unele imagini din timpul operațiunilor de salvare a copiilor arși la Maternitatea Giulești, au avut mențiunea: **2010**.

Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă și verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.

3. Știre despre un accident în care un motociclist a lovit un taxi.

(protv-806 rep.00.40-02.29) Titluri: *IMPACT FATAL. MOTOCICLIST MORT ÎN IMPACT.*

Știrea a fost difuzată în data de 07.10.2015, în cadrul jurnalului informativ de la ora 07:00 și reluată în cadrul edițiilor informative de la orele 08:00, 13:00 și 17:00 .

Informația prezentată în știre a fost aceea conform căreia, un motociclist a derapat și a ajuns sub roțile unui taxi. În urma impactului victima a decedat. Au fost difuzate declarații ale martorilor care relatau modul în care s-a produs accidentul.

Știrea a fost ilustrată cu imagini de la locul accidentului, din timpul intervenției echipajelor de salvare. Corpul victimei aflat pe asfalt a fost blurat. În momentul transportării însă, este doar ușor blurat, putându-se distinge membrele superioare și inferioare ale trupului neînsuflețit.

Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă și verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor și au fost difuzate în mod repetat.

4. Știre despre un accident produs pe A2 unde o echipă de muncitori a fost lovită de un tir.

(protv-821 rep.34.25-36.22) Titluri: *ACCIDENT PE A2.*

Știrea a fost difuzată în data de 07.10.2015, ora 22:30 și reluată a doua zi în cadrul jurnalului informativ de la ora 07:00.

În știre s-a prezentat faptul că un echipaj de muncitori care asfaltau pe Autostrada A2, a fost spulberat de un tir care a ignorat semnalele de avertizare privind drumul în lucru. Accidentul s-a soldat cu mai multe victime. Au fost difuzate imagini de la locul accidentului cu autoturismele avariate precum și din momentul în care o persoană îmbrăcată în civil, iar apoi membrii echipajului SMURD, încercau să resusciteze persoanele rănite întinse pe asfalt (imaginile au fost ușor blurate, putându-se distinge manevrele de resuscitare).

Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă și verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.

5. Știre despre faptul că o adolescentă a fost răpită în SUA

(protv-846 rep. 05.15-05.50) Titlu știre: *EVADATĂ DIN MAȘINĂ.*

Știrea a fost difuzată în data de 08.10.2015, ora 22:30 și reluată a doua zi în cadrul jurnalului informativ de la ora 07:00.

În cadrul știrii a fost prezentat faptul că o femeie din SUA a încercat să răpească o adolescentă de 17 ani. Fata, după ce s-a urcat în mașina răpitoare, și-a dat seama de intenția acesteia și s-a aruncat din mașina în mers.

Știrea a fost ilustrată cu o înregistrare filmată cu o cameră de supraveghere ce a surprins momentul în care o persoană se aruncă pe asfalt dintr-o mașină aflată în mers. **Imaginile difuzate nu au fost blurate și nici nu au fost însoțite de atenționarea scrisă și verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.**

6. Știre despre o avocată care s-a sinucis, aruncându-se de la etajul opt unui imobil.

(protv-853 rep. 59.22-60.00 și protv-854 rep. 00.00-00.50) Titluri știre: *DUBLĂ TRAGEDIE ÎN CRÂNGAȘI; SINUCIDERE, ACCIDENT SAU CRIMĂ; A MURIT ÎMPREUNĂ CU FIUL EI.*

Știrea a fost difuzată în data de 09.10.2015, în cadrul jurnalului de la ora 07:00 și reluată cu mici modificări în cadrul jurnalelor informative de la orele 08:00, 09:00, 13:00, 17:00 și 19:00 și 07:00 - ziua următoare.

A fost prezentată o informație conform căreia, o avocată de 35 de ani s-ar fi sinucis, aruncându-se de la etajul 8 al unei clădiri cu băiatul ei în brațe. Motivul sinuciderii ar fi, după spusele martorilor, depresia provocată de neînțelegerile cu tatăl copilului.

Au fost difuzate imagini de la locul tragediei, din timpul intervenției anchetatorilor. Se poate distinge pe asfalt corpul unei victime acoperit cu o folie. Au fost difuzate cadre în prim-plan cu targa pe care era transportat corpul victimei acoperit cu un cearșaf alb. **Imaginile au fost difuzate fără mențiunea scrisă și verbală cu privire la impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.**

7. Știre despre rănirea unui american, erou în metroul atacat de teroriști în Franța.

(protv-854 rep.07.40-08.30) Titlu știre: *EROUL DIN FRANȚA ÎNJUNGHIAȚ ACASĂ.*

Știrea a fost difuzată în data de 09.10.2015, în cadrul jurnalului informativ de la orele 07:00.

În cadrul ediției informative de la ora 07:00 a fost prezentată știrea conform căreia, un militar american, eroul atacului terorist dintr-un tren din Franța, a fost înjunghiat de mai multe ori în piept în urma unei altercații la ieșirea dintr-un bar.

A fost difuzată o înregistrare filmată cu camerele de supraveghere în care mai mulți bărbați par a se lovi între ei într-o altercație. Imaginile nu au fost blurate.

Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă, și nici verbală cu privire impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.

Au fost difuzate și imagini din trenul în care a avut loc tentativa de atentat din Franța. În imagini este vizibil trupul unei persoane imobilizate cu mâinile la spate.

8. Știre despre un accident grav în care șoferul unui autoturism a murit strivit sub un tir.

(protv-864 rep.12.20-14.26) Titlu știre: *MANEVRĂ FATALĂ. ȘOFERUL A PIERIT PE LOC.*

Știrea a fost difuzată în data de 09.10.2015 în cadrul jurnalului informativ de la orele 17:00.

În știre s-a menționat faptul că la intrarea în municipiul Buzău, un șofer a derapat și a intrat cu autoturismul sub un tir. În urma accidentului, șoferul și-a pierdut viața. Au fost difuzate mai multe declarații ale martorilor accidentului.

Au fost difuzate **imagini în detaliu**, cu sonor, de la locul accidentului, din timpul acțiunii de descarcerare. Cadavrul victimei, în momentul în care este scos de echipajul de descarcerare dintre fiarele mașinii avariate și așezat pe asfalt, a fost blurat. **Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă sau verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.**

9. Știre despre o adolescentă mutilată din cauza superstițiilor din Tanzania.

(protv-866 rep.36.12-38.00) Titluri: *AJUTATĂ SĂ DANSEZE DIN NOU.*

Știrea a fost difuzată în data de 09.10.2015 în cadrul jurnalului informativ de la orele 19:00.

Știrea a fost ilustrată cu diferite fotografii și înregistrări video cu Bibiana, fetița mutilată din Tanzania. Au fost difuzate fotografii cu victima aflată pe un pat de spital sau ținută în brațe, cu mâna și piciorul amputat bandajat. (fotografia a fost ușor blurată). Au fost difuzate imagini video din timpul ședințelor de recuperare, unde Bibiana învăța să folosească noua proteză. Au fost difuzate imagini în prim-plan cu piciorul protezat.

Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă sau verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.

10. Știre despre atentatul din Ankara.

(protv-902 rep.21.08-23.35) Titlu știre: *MĂCEL LA O DEMONSTRAȚIE PACIFISTĂ. 95 DE MORȚI LA ANKARA.*

Știrea a fost difuzată pe data de 11.10.2015, în cadrul jurnalului informativ de la ora 07:00.

În știre s-a menționat faptul că în Ankara, în timpul unei demonstrații pentru pace, a avut loc un atentat cu bombă, soldat cu 86 de morți și zeci de răniți.

Au fost difuzate imagini din momentul în care a avut loc explozia din timpul mitingului pentru pace, precum și imagini din timpul intervenției echipajelor medicale de salvare. Imaginile cu trupurile victimelor rănite întinse pe asfalt primind ajutor medical au fost blurate.

Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea verbală, ci doar scrisă cu privire la impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.

Mențiune: O știre cu conținut asemănător a fost difuzată și în cadrul grupajului informativ al serii precedente, dar însoțită de atenționarea scrisă și verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor. (protv-889 rep. 57.50-60.00 și rep.00.00-00.10)

11. Știre despre un bărbat de 35 de ani care și-a ucis familia, apoi i-a dat foc.

(protv-913 rep. 57.30-60.00) Titluri: *ȘI-A UCIS FAMILIA APOI I-A DAT FOC.*

În știre s-a prezentat faptul că un bărbat și-a ucis soția și cele două fiice, apoi le-a dat foc în casa în care locuia. Bărbatul a suferit și el arsuri și a fost transportat la spital. Au fost difuzate mărturii ale vecinilor și rudelor despre evenimentele petrecute și despre bărbatul suspect, care conform spuselor acestora suferea de alcoolism și avea și tulburări psihice. Au fost difuzate imagini cu trupul agresorului transportat pe o targă, filmându-se în prim-plan chipul acestuia. Imaginile au fost ușor blurate, putându-se distinge chipul bandajat al bărbatului. **Imaginile difuzate nu au fost însoțite de atenționarea scrisă și verbală privind impactul emoțional pe care imaginile/detaaliile îl pot avea asupra telespectatorilor.**

În urma analizării raportului, membrii Consiliului au apreciat că modul în care au fost prezentate știrile monitorizate a fost de natură să contravină dispozițiilor art. 29 alin. (2) din Codul audiovizualului, întrucât publicul nu a fost avertizat cu privire la impactul emoțional al imaginilor ce urmau a fi difuzate, ori că difuzarea acestora a depășit cadrul unei simple informări de interes public privind un eveniment violent, difuzarea gratuită a violenței nefiind justificată în context.

La emiterea normelor de reglementare a conținutului audiovizual, care trebuie privite în ansamblul lor, atât din perspectiva publicului, cât și cu privire la obligațiile stabilite în sarcina radiodifuzorilor, Consiliul a avut în vedere și impactul psihologic și emoțional al unor astfel de situații asupra publicului, întrucât s-a apreciat că acestea sunt de natură a produce o traumă indirectă publicului telespectator.

De asemenea, fără a nega dreptul la liberă exprimare al mass-media și dreptul publicului de a fi informat cu privire la realitatea cotidiană, pentru ca acesta să-și formeze propria opinie, Consiliul subliniază faptul că dispozițiile legale interzic difuzarea programelor care conțin violență nejustificată, așa cum o constituie difuzarea repetată ori excesivă a imaginilor violente aferente unei știri într-o emisiune informativă, difuzare care trece peste limitele unui interes public real și încalcă obligațiile și responsabilitățile pe care le comportă exercițiul libertății de exprimare.

Prezentarea gratuită și nejustificată a violenței, în toate formele ei, prin difuzarea excesivă și detaliată a unor asemenea situații, care uneori nu prezintă nici un interes de natură socială, culturală, economică, ori de alt gen, duce la o degradare și mai accentuată a calității programelor de știri, care tind către tabloidizare și exploatare a suferinței umane, prezentarea fiind de natură a desensibiliza publicul în fața suferinței umane.

Totodată, respectând libertatea și independența editorială de care se bucură radiodifuzorii, Consiliul apreciază că, raportat la dreptul la informare a publicului, așa cum este prevăzut în legislația în vigoare, emisiunile informative și de știri trebuie să abordeze cu prioritate și cu preponderență informații de interes social, economic, cultural, politic, știrile privind evenimente violente fiind unele de plan secund în raport de interesul public general.

Consiliul Național al Audiovizualului, în calitatea sa de garant al interesului public în domeniul audiovizualului, obligat să asigure protecția demnității umane și protejarea minorilor, reiterează radiodifuzorului, că oricare ar fi scopul invocat, violența este uneori reprezentată în cadrul programelor de știri într-o manieră gratuită, nejustificată de context, atingând nivele inumane și degradante, inadmisibile, precum și un volum excesiv.

Pentru toate aceste considerente, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiuni prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu somație publică.

Supusă la vot, propunerea de sancționare a radiodifuzorului a fost adoptată în condițiile și cu respectarea dispozițiilor art. 15 din Legea audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul dispozițiilor art. 91 alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1. Radiodifuzorul S.C. PRO TV S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 02.6/19.12.1995 eliberată la 05.05.2015 și decizia de autorizare nr. 163.1-6/26.04.2005 eliberată la 05.05.2015 pentru postul PRO TV) **se sancționează cu somație publică de intrare de îndată în legalitate** pentru încălcarea prevederilor art. 29 alin. (2) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principală emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat postul de televiziune PRO TV cu somație publică, deoarece, înainte de difuzarea în cadrul emisiunilor informative din perioada 05 -11 octombrie 2015 a unor știri cu conținut violent, publicul nu a fost avertizat cu privire la impactul emoțional al imaginilor ce urmau a fi prezentate, astfel cum prevede art. 29 din Codul audiovizualului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Întocmit Serviciul Juridic și Reglementări

Șef Serviciu, Ciobanu Dumitru